

ทะเบียนประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเขตเทศบาลนครตรัง

ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

ชื่อ โครงการจัดงานประเพณีชักพระวัดควนขัน

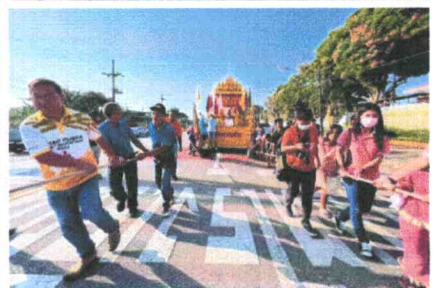
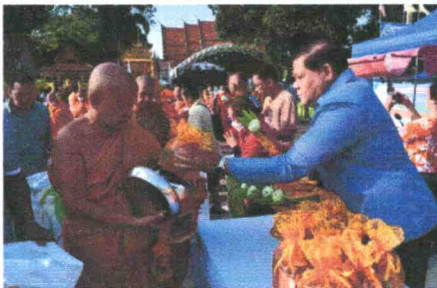
ที่อยู่ วัดควนขัน ชุมชนควนขัน ตำบลทับเที่ยง
อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านประเพณีท้องถิ่น

ประเพณีชักพระเดือนห้า วัดควนขันเมื่อครั้งอดีตนั้น จะมีคณะพุทธบริษัทจากวัดต่าง ๆ ในจังหวัดตรัง รวมทั้งวัดควนขันร่วมกันชักลากเรือพระไปประดิษฐานไว้กลางทุ่งนาในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ หรือเดือนเมษายนของทุกปี จากนั้น ก็จะทำการแข่งเรือพระ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการชกเย่อ เพื่อนำเรือพระที่ได้ไปประดิษฐานไว้ที่วัดในหมู่บ้านของตน พร้อมบุษบกและเรือพระ หากวัดใดเป็นผู้ชนะก็จะได้เป็นเจ้าภาพในปีต่อไป โดยถือปฏิบัติหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันไป นับเป็นประเพณีที่ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และส่งเสริมคุณธรรม ด้านความรัก ความสามัคคีของคนในท้องถิ่น ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้ยั่งยืน สืบทอดเป็นมรดกสู่ชนรุ่นหลัง เทศบาลนครตรังได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การตกแต่งเรือพระ พิธีสมโภชเรือพระ การแสดงแสง สี เสียง ย้อนตำนานประเพณีชักพระวัดควนขัน การแสดงศิลปวัฒนธรรม การแสดงวงดนตรีของนักเรียนและชุมชน การแสดงมโนราห์ประยุกต์ การแข่งขันภูมิปัญญาพื้นบ้าน อาทิ ชูตมะพร้าว, กินตัม, พิธีทำบุญตักบาตร และการชักพระ ซึ่งชาวบ้านชุมชนควนขันและชุมชนใกล้เคียง จะร่วมกันชักเรือพระที่ตกแต่งอย่างสวยงามออกจากวัดควนขัน ไปยังสามแยกทางเข้าชุมชนควนขัน บนถนนสายตรัง - พัทลุง เพื่อให้ประชาชนและเยาวชนที่เดินทางผ่านไปผ่านมาได้ร่วมกันสักการะบูชาเรือพระเพื่อความเป็นสิริมงคล

(นางสาวอิสเรศ บุญฤทธิ์)

ทะเบียนประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครตรัง
ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

ชื่อ รำวงกลองยาว ชุมชนควนขัน

ที่อยู่ปัจจุบัน ชุมชนควนขัน ตำบลทับเที่ยง

อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

ภูมิปัญญา ด้านศิลปกรรม

กลองยาว ในสังคมเมืองตรัง กลองยาวเป็นดนตรีที่นิยมบรรเลงประกอบงานต่าง ๆ เช่น นำ ขบวนแห่ศพ แห่นาค ขบวนขันหมากแต่งงาน ขบวนลากพระ ฯลฯ กล่าวได้ว่ากลองยาวเป็นส่วนหนึ่งใน ขบวนแห่ มีผู้ร่วมขบวนร่ายรำอย่างสนุกสนาน สร้างบรรยากาศครื้นเครงให้ผู้คน เสริมสร้างความสัมพันธ์ ความสนุกสนานในโอกาสต่าง ๆ เป็นอย่างดี กลองยาวมีเครื่องดนตรีหลักคือ โหม่ง ฉิ่ง ฉาบ กลองยาว ซึ่งกลองยาวมีลักษณะที่ให้เสียงต่างกัน มีกลองให้สัญญาณแรกขึ้น กลองขัดจังหวะ และกลองสำหรับตี มีฉาบอย่างน้อย ๒ คู่ เป็นฉาบที่ตีพร้อมกับโหม่ง ๑ คู่ และสำหรับตีขัดจังหวะอีก ๑ คู่ นอกจากนี้ยังมี ปี่ ขลุ่ย กรับ ซอด้วง ร่วมในคณะด้วย กลองยาวคณะหนึ่งใช้ผู้ตีกลองหลายคน ตั้งแต่ ๑๒ - ๑๘ คน การเริ่มต้นกลองยาวจะมีผู้ตีโหม่งขึ้นจังหวะก่อนพร้อมกับฉาบ ๑ คู่ตีพร้อมกับโหม่ง และฉาบอีกหนึ่งคู่ คอยตีขัดจังหวะกับโหม่ง เมื่อพร้อมแล้วกลองยาว เสียงทุ้มจะตีให้จังหวะเริ่มต้น โดยมีกลองยาวเสียง แหลมคอยตีขัดจังหวะกลองอื่น ๆ ก็ตีไปตามทำนองเพลง ซึ่งส่วนใหญ่จะตีตามจังหวะของเพลงลูกทุ่ง แม้กลองยาวอาจจะเป็นการละเล่นที่รับแบบอย่างมาจากภาคอื่น เข้าใจกันว่าเริ่มมาในสมัยสงครามโลก ครั้งที่ ๒ ตามนโยบายรัฐนิยม ด้วยจังหวะลีลาอันสนุกสนานเร้าใจ มีเข้าร่วมวงได้มาก ทำให้เป็นที่นิยม ต่อมาของผู้คนในเมืองตรัง ตามตำบลหมู่บ้านจึงมักมีคณะกลองยาวอยู่ทั่วไป กลองยาวจึงมีให้เห็นเป็นส่วนหนึ่งของงานรื่นเริงและขบวนแห่ของเมืองตรัง

ร.อ.นาฎทอง

(นางสาวอิสเรศ บุญฤทธิ์)

วิทยากรฝ่ายส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

